

Rok 1966.

Počasí a polní práce.

Zima byla velice müná. V lednu se pohybovaly noční teploty většinou mezi -5 až -10°C a máx. dežel i přes den. Jen přehráb bylo v noci -11 až -17° . Únor byl neobvykle teplý, téměř sníh nemrzalo a přes den bylo leckdy až 8° , v posledním týdnu dokonce až 13° . Teplota bylo i prvními 10 dní v březnu; byly to prví nejvyšší teploty za posledních 200 let. Ale pak se náhle ochladilo, byly i noční mrazíky a odpoledne bylo málokdy více než 6° . Teprve od 1. dubna bývalo zase nad 10° , třeba i 15 až 18° a dne 19. a 20. dokonce 20° . Jen srážek bylo velice málo, bylo sucho, až na sev. Moravě a v Čechách ná větší dobu pšelo. Koncem 17. 4. přišel pěkný dešť a 19. první jarní bouře: hřmění a blyškání bylo hodně, ale nádmý liják, nýbrž přímý, vydatný, dlouhotrající dešť.

arch. č. 1966/1a

Velmi pěkné počasí umožnilo opravdu časný nástup do jarních prací. První jarní začalo již 26. února, ale postálo se celý měsíc, neboť dobné deště práci kazily. Brambory se sázely ve druhé polovině dubna, cukrovka v první polovině a byla vyjednána v době od 3. 5. do 27. 5. První kůsně rozhrvly u nás 15 dubna. Kůsně byly velice dlouhé. Začaly sice již 16. července, ale

Polní práce

arch. č. 1966/1a

pro nepřetržitě počasí se protáhly až do konce srpna. Konec
na se vyznačoval častými bouřkami a v některých krajích přišly
i přílivé mračen.

Podzim

Počasí na podzim bylo normální a tak permáky byly
sklizeny v říjnu a ukročka s řekankou do 8. listopadu.

Mechanizace při polních pracích:

První kombajnová sklizeň obilovin byla provedena na
154 ha, dvojfárová na 133 ha a asi 30 ha bylo posečeno samova-
rači. Ukročka bylo sklizené dělnými prostředky (t. j. kombajnem)
35%, ostatek vyprávač a řemý okrajely. Na sušičce muselo být do-
sušeno 65% poma.

Žemědělské plodiny - výměra a výnosy.

celková výměra zeměd. půdy JZD byla 645,85 ha, na ko-
ho orné 624,77 ha. Pěstované plodiny byly:

pšenice ozimá - 132,23 ha, výnos 34 g/1 ha	krmná řepa - 10,33 ha, výnos 554,6 g/1 ha
" jarní - 13,93 " , " 30,4 g/1 ha	ukročka - 105,78 ha, výnos 411,5 g/1 ha
ječmen " - 106,35 ha, " 30,3 g/1 ha	řekanka - 9, - ha, " 216,2 g/1 ha
brambory 41,13 " , " 199,4 g/1 ha	semenáčka ukr. - 3,62 ha, " 13,6 g/1 ha

Na 1 ha půdy bylo spotřebováno 148 kg číslých křovin. Křo-
mů uvedených plodin se pěstovaly samozřejmě i pícniny a j. jako
a přehledu vidět, byly letošní výnosy jen průměrné; překvapivý výnos
dala jen ukročka a krmná řepa. Výnosy plodin nebyly ovšem všu-
de stejné. Na př. pšenice na pozemku Nadl dvorem dala 40,3 g/1 ha,
kdežto na Skalce jen 25,5 g - jednak polehla, jednak horší půda. Již-

men na Újadi dal 35,3 q na ha, na Zárybnici jen 24,4 q, tu byl
 totiž podsev jetele, který do řmí velmi vrostl a oslabil ječmen. U brambor
 byla nejlepší odrůda Sussana s 282 q/ha, ale odrůda Epoka
 dala jen 132,3 q; její sadba byla poslázena plísní bramborovou.

Ovočné sady v ZD v celkové výměře 10,24 ha da-
 ly slabou úrodu, neboť počasí v době květu bylo nepříznivé.

1200 jablek - sklizeň	35,55 q	90 křesní - sklizeň	9,00 q
150 hrušňů - "	12,74 q	120 sliv a p. - "	8,00 q
70 meruňek - "	6,83 q	2000 rybízů - "	10,20 q
300 švestek - "	10,00 q		

Škůdci a choroby zeměd. plodin.

Ve velké míře se vyskytla letos mšice maková, a poně-
 vadě postřikem proti ní byl proveden prozvědě, byl mák na celé
 ploše 2,55 ha zničen a musel být raován. Brambory byly ochráně-
 ny postřikem proti mandelince skoro úplně, ale proti plísní jen
 málo. Mšice na rukovci byla postřikem též zničena a 35% div-
 lovin byla očisteno celkem s úspěchem proti plevelům.

Dodávky živoč. produktů:

hovězí maso	46.810,- kg	mléko	463.279 l
vepřové "	62.058,- "	vejce	247.730 ks

Přůměrná roční dojitost byla 2100 l, denní 5,8 l; pr. snůžka 180 vajec.

Tuberkulóza u hov. dobytka v ZD byla letos koneč-
 ně úplně likvidována prodejem posledních ~~hovězích~~ nemocných krav.

276

Odměňování za práci v JZD.

Od 1. ledna 1966 pracuje se v měřím JZD - podobně jako v některých družstvech již byli - na b. r. v. prvníu odměňování která činí u nás 20,- Kčs za jednu pracovní normu = 1 PN. Kolik si kdo za měsíc vydělá, to všechno na konci měsíce dostane. Do této doby se platilo podle pracovních jednotek = PJ. To dostal družstevník na konci měsíce na každou odpracovanou jednotku 10,- Kčs a na konci roku doplatky na jednotky a naturální, t. j. pšenici, brambory a kv. řepu. Doplatky byly vyšší nebo nižší - podle celkového finančního výsledku družstva v tom roce. Každý den práce byl ohodnocen určitým počtem PJ.

Vypočítávání pracovních norm je velmi složité a provádí se podle tabulek, neboť každá práce se musí hodnotit jinak. Jedna práce traktoristy je asi 500 hodnotami, neboť se rozlišuje podmínkami od orby, kterými traktorem, kolikarodlivým pluhem, pro jakou kulturu, dále sláčením, válením atd., atd. Práce polářů mají asi 200 hodnotami a méně práce asi 150.

Několik příkladů:

- a) Orba v hl. 18-22 cm - pluh 2. radl. - trakt. Z 25-3 - třída 1. je 0,950 PN = 19,- Kčs za 1 ha
- " 3. je 1,468 " = 29,36 " "
- " 4-5 " - " Dt-54 - " 1. je 0,413 " = 8,26 " "
- " 3. je 0,562 PN = 11,24 Kčs za 1 ha

b) Polářů práce:

- Kalozemí, odvoz a skopání slev. masy - za 1 q { 1. radl. je 0,024 PN = 0,48 Kčs
 3. radl. je 0,0295 " = 0,59 "
- Kalozemí a odvoz obilí k mlátičce - za 1 ha { 1. " je 0,266 " = 5,32 "
 3 " je 0,4556 " = 9,12 "
- Kalozemí, odvoz a slož. cukr. v Dolopl. - za 1 q { 1. " je 0,29 PN = 0,58 "
 3. " je 0,333 " = 0,666 "

c) Ruční práce

rozpracování hnoje - za 1 q je 0,0095 PN = 0,19 Kčs

" ledku - " 1 ha " 0,459 " = 9,18 "

starší obilí do panáků po 10 kusů - 1 panák je 0,0266 PN = 0,532 Kčs

mohlačadání obilí nebo slámy na mra - 1 síra je 0,162 " = 3,24 "

" cukrovky nebo krm. řepy - 1 q je 0,0143 " = 0,286 "

" řepky - 1 q je 0,020 " = 0,40 "

d) Žao práce pro ika:

za 1 hod. dostane traktorista 5 Kčs a člen družstva za 1 hod. traktorů platí družstvo 2 Kčs, nečlen 30 Kčs. Pro filiny a j. do Prostějova se pře-
lá 3,5 hod., za dopravu uhlí z Němčic 2,5 hod., dopravu písků z Tovačova
nebo Uhřovic 4 hod. a pod.

Zavedením t. r. v. první odměny padly i náhradenky či osobní spo-
odměny v naturáliích. Místo toho je zavedeno t. r. v. osobní společ-
ná. To znamená, že každý družstevník, který měl v tom roce plat
alespoň 5000,- Kčs, mohl si od družstva koupit 9 q obilovin à 60,- Kčs,
11 q brambor à 20 Kčs a 6 q krm. řepy à 10 Kčs. Kdo měl méně než
5000,- Kčs, dostal koupit té osobní společený jen takové procento. Starším
60 let starší má nárok na plnou os. společený plat jen 4000,- Kčs. Prac-
je-li z 1 rodiny v družstvě více členů, dostane jeden plnou osobní spo-
lečený, druhý polovinu a další jednu čtvrtinu. — Přestárlí, kteří už
nepracují, dostávají ze sociálního fondu družstva 50 kg obilovin
a 2 q brambor za ^{jin} zavedenou cenu.

Činnost národního výboru.

1. Příjmy obce:

Příjmy MNV

278

Od ONV: plánovaná dotace 36.000 Kčs, mimořádná 22.000 Kčs, ^{25.300} maj. šk. jed. ~ cel. 83.300 Kčs

Vlastní příjmy obce: daně domov. 34.255 Kčs a ^{4.547} neměd (za náhrad) ~ " 38.802 "

" a příjmy obyv. za poskytnuté služby ^{= kromě školního} 1.370 "

správní poplatky = za domácní poplatky - za člus 35,- Kčs 5.565 "

a místního hosp. (za vykopání hrobní, maj. z budov a j.) 10.621 "

za obědy sd žáků ve školní kuchyni 61.706 "

vslypné o lo kima 18.968 "

Tyto příjmy zůstávají obci na její vydání.

2.) Ti maněvní náklady obce:

Na školy: mateř. 10.865 Kčs, základ. devítiletá šk. 45.132 ~ cel. 55.997 Kčs

již delny za " šk. a základ. devítileté (potraviny, dopr. a j.) 97.368 "

Na kima: el. proud, izolace, přijímací na filmy a j. 13.996 "

Sociální zabezpečení (odplata na starší důchodcům) 20.225 "

MNV: vydání za různé polí. 7.002 "

Požárníkům - za časop. a el. proud 0.861 "

Udržka místních komunikací 18.776 "

Na služby: hrobníkovi, cestáři, za věv. osvětlení 10.445 + 12.223 22.668 "

Na školní potřeby pro žáky (kuchy, učebny) 7.105 "

Generální oprava promítacího stroje v kima 9.500 "

Nová požární stříkačka 19.000 "

Pokroji na máry 1.100 "

Poznámka: Pokroj je černá pokrývka na máry čili mosítko, na nich se mají rakvy s mrtvolami jít pohřbit.

A dotace: Měrnice na hřbitově a střecha na ní byla opravena na nákladem 5.000 Kčs již v r. 1965 a tehdy též dámy nové plechy na střechu na domě č. 56 (kima) a dopravu rovněž nákladem 10.000 Kčs.

Věřejné práce.

V letošním roce byly položeny dlaždice od hlavního voku-
du do sokolovny až ke silnici a rovněž také na celém chodníku před
sokolovnou podél silnice. Boční vjad má vícekrát byl vyoláštěn ka-
menými kostkami ve silnici a Hleji. Celkový náklad má to všechno
byl 17.000 Kčs; vyoláštěno bylo 300 m².

Práce před sokolovnou

Od vrat hlavního voku do rámpky až ke železní bráně
v rádku byl vyoláštěn chodník dlaždicemi nákladem 2.500 Kčs a
na 1000 Kčs tam provedena kamalisace.

Chodník k rámpce

Členové jednoty Sokol a sport. klubu si dobrovolnou pracov-
ní brigádou osvodnili fotbalové hřiště.

Osvodnění fotb.
hřiště

J. Z. D. pokračovalo v osvodňování domu Obora

Osvodnění Obory

Dne 7. srpna místní organizace ovoceářů a zahrádkářů
na počti příslušců okresní organizace otevřela nově vybudovanou moš-
tárnu v domě č. 27. Také byla upravena klubovna na konání
sešlů a besed. Celkový náklad byl 11.500 Kčs a členové dobrovolně od-
pracovali na díle 1100 hodin.

Moštárna

Práce obchodního domu.

Dosaovací prodejny potravin a j. zboží v naší ^{v obci} měly
kromě jednotné výstavby ~~záměly~~ ani vlastní místnosti a ani nezvyk-
nouly prostorami a zařízení. Po delším jednání došlo konečně
ke začátku stavby obchodního domu na pozemku na Hleji, vykoupe-
ním od Antonína a Klementiny Uhlířových č. 223. Tento stavební po-
zemek s parc. číslem 32/4 o výměře 1782 m² byl vykoupen místními
má. výborem za 1032,80 Kčs (1 m² za 0,80 Kčs), pak za stejnou úhradou

převeden do majetku finančního odboru ONV v Prostějově a ke
jejímu přidělení do osobního užívání lidového společného družstva
jednoty. Takový je totiž úředně předepsaný postup při prodává-
ní sociální organizaci. Na stavbu domu má jednotu rozpočet 570.000

arch. č. 1966/2b

Aby se stavba co nejdříve uskutečnila, bylo na ní se-
jednoty v nás rozhodnuto, že všechny předkové práce si vykonají
si občanské dobrovolnými brigádami sami. A tak se hned v úvodu
začalo s kopáním a betonováním základů. Prvními na základě
postavili čtyři členové místní jednoty Pohob. Pracovali se vždy v so-
bodu odp. a v neděli dopr. a do konce září byly základy hotovy. Pak
na jejich základě s jerábem, postavili a panelu všechny stěny, a
mezi příšla zimou, byla celá stavba pod střechou. Zedáři odprac-
vali občanské celkem 1.700 hodin. Jména těch, kteří odpracovali nějaké
ludem kapsána, až bude stavba předána svému účelu.

Oslavy a osvětové a pod. podniky.

9. květen

Den našeho osvobození 9. květen a výročí velké vý-
socy revoluce byly oslaveny převodem položek věnce u památní-
ku osvobození a přednáškou. Při obou oslavách vystoupili s kulturními
kron záci místní školy. Přednášku k 7. listopadu měl poslanec ONV-
občan Leopold Masar.

a 7. listopad

Na oslavě MDŽ potěšila Rouda žen a Star pro občanské je-
ležitosti 12 žen ve stáří přes 80 letů nejnými staršími a vyhláškami a
při obou „Vítání dětí do života“ dostalo 19 dětí a jejich maminky též
starší.

MDŽ

a „vítání dětí“

Osvětová beseda připravila letos pro rodiče školních dětí

Přednášky pro rodiče

Osvětová beseda připravila letos pro rodiče školních dětí

cyklus přednášek o dětech, jejich tělesném i duševním vývoji, o madá-
mí, prospěchu, o výchově dětí, síle příkladu a podobených význam-
ných obávkách. Přednášky se konaly vždy jeden měsíc pro rodi-
če dětí 1. až 5. postupného ročníku, druhý měsíc pro rodiče 6. až 9. šk.
roku v Dobrušce i přiškolných obcí. Účastníků bývalo 25 až 30.
Přednášeli lektori okresní Socialistické akademie v Prostějově, mezi ni-
mi i ředitel rodící ZDŠ Alois Gmela.

Na pozvání místní Osvětové besedy koncertovala u nás
na jaře Končílová dětská kapela z Kostece na Hané. Její výkon do-
šel u posluchačů plného uznání.

Koncert dětské
kapely
arch.č. 1966/3

V přednáškové době uspořádalo JZD kájezd na výstavě knih
do Liberce, dále se byli podívat na okresních dožínkách ve Slávi-
nici a v listopadu byli v divadle v Prostějově.

Kájezd JZD

Školní hrou nezastoupila letos ani škola ani před-
nášková organizace.

Divadlo

Pohyb obyvatelstva.

V roce 1966 se narodilo v naší obci 6 chl. a 8 děvčat
a zemřelo 5 mužů a 4 ženy:

Antonín Křemend * 1884	Tránková Apolena * 1883
Křáel František * 1898	Kopřivková Anna * 1878
Matoušek Jaroslav * 1911	Lipovská Marie * 1876
Ošťádal Jan * 1887	Lipovská Marie * 1898
Vodák František * 1891	

Do naší obce se přistěhovali 3 muži a 7 žen, odstě-
hovalo se 8 mužů a 11 žen. Jména přistěhovavých a odstěho-

vaných již neuvádím, pořadí na místním výboře
zavedli takový jmenový seznam.

Na str. 257 této knihy nepopravením nejsou uvedena
jména přihlášených, ale počet je tam. Jsou to:

Kosmák Pavel č. 146	Zámčnicka Václav č. 243
Nezval Josef č. 280	Zvolánka Jan č. 190
Nezvalová Marie č. 280	- celkem 5 osob

Celk. počet obyvatel.

K 31. 12. 1966 má naše obec 1032 obyvatel.

Prodej rodinných domků v r. 1966: Prodáv:

1. Klavičková Hedvika dům č. 190 Janu a Marii Zvolánkovým
2. Chytil František (Ludmila a Daně) dům č. 70 Vojtěchu a Pavě Gregorovým
3. Opustil Oldřich a Marie dům č. 243 Václavu a Emělie Zámčnickovým
4. Zahradníček Josef dům č. 81 Václavu a Františce Petruškové

Tělovýchova a sport.

Naším sportovcům se letos nedařilo. První fotbalové
mužstvo, které od r. 1956 hrálo ve II. třídě, sestoupilo po porážkách
do III. třídy. Tento sestup byl výsledkem generačního problému a
snad ještě jiných činitelů.

Žato žákovské družstvo si vedlo dobře. Vyhrálo všechny
zápasů v podzimním kole okresní soutěže, umístilo se na 1.
místě a bylo v soutěži zařazeno do skupiny A.

Přízní.

Volní soboty. Již na „první republiky“, t. j. před

skupací se pracovalo v továrnách jen 48 hodin týdně.
 V uplynulých 20 letech - nevím na jaký - byl zaveden 46 hodinový pracovní týden a v letošním roce přišla další úleva: od podzimem byla v závodech pracovní doba upravena tak, že každá druhá sobota je úplně volná.

Toho ráno mě uvítaly volně zaměstnané ženy, že si nevolnou sobotu mohou oprát prádlo a udělat takové práce, které zůstávaly stát. V mnoha městských kostelích se volné soboty s nedělí využívá ke rekreaci, k pobytu v přírodě a p.

První salát prodávali v nás ve skleničku JZD v polovině lžičky; klávečku za 2 Kčs.

Kosmický průzkum.

arch. č. 1966/4,5

V letošním roce jsme zase se zájmem sledovali další pokroky v průzkumu Kosmosu, které prováděly dvě největší světové velmoci, a to Sovětský svaz a Spojené státy severoamerické. K nejzávažnějším úspěchům patřilo k. n. měkké přistání sov. Luny 9 na Měsíci, úkolem činnosti přístrojů na Měsíci na Zemi, dne 1. 3. přistání sov. kosmické stanice na Venusi a týž měsíc při obletu kolem Země spojila se kabina Gemini 8, v níž byli 2 amer. kosmonauti, s letící raketou Agena pomocí vysunutého lykadla. Dne 30. května vypustily Spoj. státy sev.-am. z Kennedyho mysu sondu Torvegor o váze 1 tuny, která 2. 6. po 63 hod. letu rovněž měkkě přistála na Měsíci necelých 18 km od plánovaného místa, aby vysílala snímky povrchu Měsíce. První den jich vyvolala 144 a do 15. června přes 10.000. Velikým úspěchem byla též k. n. kosmická proslávka, když amer.

kosmonaut Eugen Terman na 2 hodiny vystoupil na letu kolem
Země v kosmické lodi Gemini 9 a byl tak m^í připoután jen kytič-
kovou hadicí.

Kromě uvedených letů a pokusů byla ještě celá řada jiných,
aby připravily formu restu člověka na Měsíci.

Tímto končím letošní zápis, t. j. zápis za rok 1966.

Připojuji do archivu zápis č. 1966/6

Karel Kovářik,
kromičská obec

Přehlídka
25. 6. 67 / 4
Muncl